

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petítisor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petítisora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kezektől fogadjunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Elmefuttatás az idegességről.

(Az idegesség, mint társadalmi és közgazdasági baj — Annak gyógyítása orvosi és társadalmi uton. — Nevelési rendszerek. A szellemi proletárság kérdése.)

Az idegességnek a mai nemzedék általános és jellegzetes betegségeként való feltüntetése már közhellyé vált.

Minap hangzottak el közállapotunk kitünő megfigyelőjétől Eperjesen szavak, melyekben az akarathányt lobbantja társadalmunk szemére, mely akarathány következtében az egészséges, erős, független nemzeti közszelleme nélkülöz- zük. Ha igaz ez, úgy csakis annak a kifolyása, hogy társadalmunk általában híjján van a ren- dezett idegzetű, egyéneknek; mert szilárd, öntudatosan egy célra törekvő akaratok, melyek- nek összehatásaként a nemzeti szellem előáll, csakis ezekben és nem egy dekomponált szer- vezetben, képződhetnek. Régebben irónknál szó- kásossá vált a magyar nemzet elhatározását szalmalánggal összehasonlítani és e miatt kor- társaitak vadolni. A jellemzés talán találó, de a vád minden esetre igaztalan. Elődeinknél nem a komoly elhatározásnak megfelelő akarat, ha- nem a tehetség, az eszközök hiányoztak, ellen- ben jelenleg a dolog megfordítva áll. Volna már elég vagyonunk is nemzeti célokat létesíteni, de ma csakis az erkölcsi erők hiányozhatnak.

De nem csupán a nagyobb közcélok elér- rése lehetetlen a kitartó akarat alapját képező egészséges idegrendszer nélkül, hanem az egyéni munkálkodás alapját is csak az akarat képezheti.

A talentum — úgy mond Buffon — a kitartás. Igen, kitartással, mely a tökéletesb akaraterő sajátja, képesekké válunk bármely munkának ügyességgel és csinál megfelelni. Pedig ezek a munka, e főforrása a nemzeti vagy- nosodás kiadóságának és vele értékének mérő- fokai. Azonban az ideges ember munkája nem- csak hogy kevésbé értékes, hanem minthogy az ilyen élete rövidebb, már csak ezért is keve-

sebb. A mi annál nagyobb baj, mert hisz ép a szellemi munka terén, a mely munkának műve- lői közt kizárólag pusztít a dolog természeténél fogva ezen áráz betegség, legértékesebb anya- gok dolgozandók fel és a szellemi munkások legtöbb időt és tőkét emésztnek fel, míg működ- hetnek. A napszámom már 13 éves korában fen- tartja magát és addig az anya tején kívül na- gyon csekély értékű élelmi szert igényelt. Ellen- ben a szellemi munkás 25—26 éves koráig sem vergődik önállóságra és az ideig roppant tőkét emészt fel rendszerint. Kitünőségeink általános korai elhalálózása mily óriási csapás nemze- tünkre! Elkezdve Csokonayn, Kisfaludy Ká- rolyon le a napjainkban elhunyt kitünő közfér- fiú Barosig, az a sok korán elhunyt jeles em- ber, ha csak az átlagos emberi kort érhetne volna meg, mily szolgálatokat tehettek volna még nemzetünknek!

Mindenesetre azonban a legnagyobb baj az idegesség magára a betegre és környezetére, melyet kisebb nagyobb mérvben szintén afficiál. Az idegesség ugyanis talán nem annyira örök- lődő, mint inkább ragadós betegség. Mert a folytonos feszültség, melyben az ideges ember, a kinek minden moccanásától fél környezete, ezek- nek idegeit tartja, elvégre is elernyeszti ezeket is.

Az idegesség abban áll, hogy az ideg a külső behatásokra a természetesnél erősebben reagál. Az ideges szervezet olyan, mint az elrom- lott orgona, mely ha billentyűit megütik, csak úgy önti mindenünnen a hangot, persze csak az igazit nem, vagy mint a túlérzékeny mér- leg, mely a legkisebb túlsúlyra is nagy lendü- letet csinál. E bajt az idegek gyengeségének tulajdonítják, miért is fokozottabb táplálkozással erősítetik és nyugalommal óvatják a beteg idegeket az orvosok. Ugyan az idegek edzésére szolgálna a különféle hideg víz kúra is. Azon- ban a különféle hideg víz gyógyítóintézet köz- tapasztalat szerint csak a képzelődő betegekre

van jó hatással. Ez a spanyol inkvizícióra emlé- keztető bánásmód arra a tudatra ébreszti a képzelődőt hogy hiszen ha ezt kiállottam, akkor még sem lehet valami gyenge szervezetem. És ez nem megvetendő eredmény, mert az idegesség modernségénél fogva legalább is annyi a képze- lődő, mint az igazi beteg. Ellenben az utóbbiak — legalább ez az én érintkezéseimből merített tapasztalatom — rendszeren megfogyott erszénnyel, de meg nem fogyott, hacsak nem öregbedett bajjal térnek vissza a sanatoriumokból. Az a folytonos lármá, a mely a reggeli óráktól fogva, midőn a cselédeknek már el kell kezdeniök a dolgot, egész be az éjszakáig, a mikor egyes vendégek haza-haza térnek, körülveszi az embert, épen nem az, a mire a betegnek szüksége volna. Ez körülbelül, a mit az orvosok a már ákút vagy idült baj orvoslására tesznek és tehetnek.

A modern orvosi tudomány azonban már megállapította, hogy a tulajdonképeni feladat nem annyira a gyógyítás, mint inkább a meg- előzés; sőt hogy némely bajnál a gyógyítás vajmi problematikus értékű és tisztán a beteg- ségtől való megóvásra szorítkozhatni. Így pél- dával a tüdővészé. Ilyen mindenesetre az ide- gesség is. Csakhogy ennek a bacillusai nem a talajban, hanem a társadalmi légkörben tenyész- nek. És föllépése tulajdonítható a társadalmi és köz- gazdasági forrodalomnak, a melyen a politikai evolúció után most mentünk és megyünk keresztül és a mely sokkal mélyebbre ható, az egyént sokkal jobban érintő, mint a politikai. Azt, hogy a jobbagy felvétetett — mint szokták mondani az alkotmány sáncaiba, hogy egyenrangú ténye- ző a törvényhozásban már a nemessel, nem olyan életbe vágó, mint az, hogy a régi közép- osztály alól, mely főkép a kis birtokos neme- sekből állott, a régi talaj elvonatván, új tereket kell keresnie. És mi lehet ez más, mint a köz- pályá, mely tradícióinak megfelel. Sajnosan — jobb sorsra érdemes hévvel látjuk odarohanni közép osztályunk fiait, és még sajnosabban a

A „Zalamegye“ tárcája.

Különböző helyzetekben.

(Egy 48-as honvédtiszt emlékirataiból.)

(Folyt. és vége.)

III.

Lezajlott a forradalom.

A világsíki fegyverletétel után én is a menekültek között voltam, megtörve, reményvesztetten bujdosolva hóhérajaink elől.

Alig tudtam nagy nehezen szerét tenni, hogy honvéd-kapitányi ruhámat polgári öltözettel cserélhet- tem föl. Így is többnyire elhagyott romok között, szegényes tanyákban, vagy egy-egy pusztai csaliban tölthettem csak néhány órai pihenőt.

Milyen pihenések voltak azok!

Félszenderemből felriasztott az ágrezzenés. Ha kissé mélyebb álomba merültem, felriasztottak a réme- sebbnél rémesebb álmok. Mert bizony nem lehet olyan- kor valami szépeket, érdekeseket álmodni, mikor köny- nyen arra virradhat az ember, hogy a hóhér kötele nyakán van.

Hallatlan vakmerőség érett meg bennem. Egyene- sen Bécsbe akartam menni. Ugy okoskodtam, hogy az akasztófára ítéltet csak nem keresik ott, hol az akasz- tókat gyűjtik.

Pestig akartam jutni elsőben, ott azután valame- lyik jelentéktelenebb állomásnál felülni arra a vaspályára, mely már akkor Béccsel összeköttetésben volt.

Tervem csodás iennakadás nélkül sikerült egy darabig.

Eljutottam Pesti — eljutottam egyik kisebb vasuti állomáshoz is.

Körül-belül hatszáz lépésnyire lehettem az állo- mástól, mikor egy vonat a pályához elé robogott. Futni kezdtem. De csakhamar arra gondoltam: vajjon futá- som nem fog-e szemet szúrni? Egy pillanatra megáll-

tam s körülnéztem. Nem esalódtam. Hátam mögött, úgy négy száz lépésnyi távolban néhány zsandárt pillan- tottam meg, akik szintén futva közeledtek felém.

Veszve vagyok — gondolám. De hátha mégis megelőzhetem őket.

A vonat megállt. Hallottam a kalauzok kiáltását; hallottam az érdes hangú, rekedt torokból: „ein Minut“. Tehát sebes futással még jókor érhetek arra, hogy egyenesen valamelyik coupéba ugorhassak.

Még egyszer visszapillantottam. Üldözöm (mert határozottan láttam, hogy engem igyekeznek elérni) már jelentékenyen közelebb jutottak hozzám.

Kétszeres erővel kezdtem futni. Hallottam, amint németnyelven „megálljt“ kiáltottak; mire én még örül- tebb futásnak eredtem.

Erre egymásután 3 lövés dördült el mögöttem. A golyók fülem mellett süvöltöttek el. Sértetlen maradtam. Néhány másodperc alatt az állomás udvarán vol- tam. Jelt adtam a kalauznak, hogy koutpét nyisson, rámutatva egy második osztályú kocsiszakaszra.

Szerencsémre ruházatom s egész kinézésem any- nyira mégis tisztességes volt, hogy a kalauz nem látott bennem veszedelmesebb embert, csupán egy elkésett utast. Gyorsan felnyitott egy coupe ajtót; még készség- gel s bizonyos nemével a példátlan conductori udvarias- ságnak be is segített vagy hát — ha őszintén akarok szólni — betaszított, becsapva nyomban utánam az ajtót. Abban a pillanatban indulást jelzett a vonat-fűt- ty s a vonat pár másodpercenyi lassabb haladás után, gyor- san zakatolva dübörgött tovább a nyilegyenes pályán.

Mihelyt a conductor udvarias besegítése által elő- idézett helyzetemből normalis helyzetbe vergődhettem s a jegyért járó pénzt — a büntetési összeggel együtt a conductornak átadtam, első dolgom volt a coupé-ajtó ablakát felnyitni, hogy visszanézve, tisztába jöjjenek stra- tegiai helyzetemmel.

Már az állomás melletti őrházat is jól elhagytuk, mikor üldözöm a pályaudvarba értek. Eles szemekkel jól láttam azt is, hogy az állomási tönökkel nagy be- szédbre eredtek; mutogattak erre-arra, erősen gesztiku-

lálva. Mosolyogtam tehetetlenségükön. De nem sokáig. Egyszerre eszembe jutott, hogy a vonatot ugyan nem állítják meg egy olyan emberért, aki ellen az összes gyanuok az, hogy futott, mert jókor akart érkezni ahhoz a vonathoz, melyen tényleg el is utazott; de vaj- jon azok a zsandárok el hagyják-e őt csak úgy könnyű szerrel sikamlani? Nem kell több, csak egy távirat a legközelebbi állomáshoz, hogy az utazóktól kérjék elő igazolványaikat s akkor én veszve vagyok. Semmiféle igazolványom se volt.

Az a gondolat villant meg agyamban; vajjon nem volna-e tanácsosabb félton leugrani a vonatról, mint kitenni magamat a bizonyos elfogatásnak.

Behúzódtam s az ablakot is felhuzva, leverten dőltem a pamlagra, hogy jövőmre nézve tiszta tervet érleljek.

Az ablakpárkányára könyökölve, lehunyt szemek- kel adtam át magamat az agasztóbbnál agasztóbb gon- dolatoknak, mik lázasan kergetőztek agyamban, parányi csilláma nélkül a reménynek, hogy gonosz helyzetemből szerencsésen kiszabadulhassak.

Egyszer csak puhakezek fogják be különben is lezárt szememet.

Ilyenkor találgatni szokás, hogy ki az a váratlan- nul jött s bizalmas egyén, ki szemünket latapasztotta. Talán nekem is találgatni kellett volna, ha a parányi kacsók érintésére minden idegemet át nem rezgi a de- lejes gyönyör-érzet. Azok csak egy lényé lehettek.

— Irén; — szóltam; gyöngédn lenvéve szememről a kedves kezeket s elhalmoztam csókjaimmal.

— Rossz ember — szólt édesen zengő hangján — még csak észre sem veszi az embert.

Azután bemutatott atyjának, ki már ősz, öreg ember volt, körül-belül hetven éves.

Röviden eimondtam, hogy minő kelepcebé ke- rültem.

— Semmi baj; ön mentve van, — szólt egyszer- re Irén.

Ha akárki mondta volna ezt, egykedvűen vállalt vonok rá; s azt mondom, hogy vagy engem akar bo-

szülőket oda terelni hivatás nélkül gyermekeiket. Az állam látva a tömeges túdulást, úgy akar segíteni a bajon, hogy nehezíti az odajutás feltételeit, a mi által a bajt csak még ákutatbbá teszi. Kimeríti anyagilag a szülőket, szellemileg a gyermekeket. Fáradság érke el oda, a hol tulajdonképp kellene kezdődnie a versenynek. — A közgazdasági verseny pedig exorbitans követelésekkel lép elő a létért való küzdelemben. Az ideg a reá rakott terheket nem bírva, beteggé lesz; mert a természet nem ismer ugrást és ha erőnköt fokozni akarjuk, azt csakis fokozatos fejlesztés által érhetjük el. Ebben van a nevelésnek nagy jelentősége, a mely főképp van hivatva tehát a baj orvoslására.

Sajnos, hogy általános nevelési rendszerünk még nem követte a forradalmat; nem fogja fel az újabb helyzet szükségleteit, sőt nemcsak hogy nem fogja fel, hanem mintha ép ezen újabb szükségletek megfélemlésére képtelenné akarná tenni a nemzedéket. Valóban a klasszikus rendszer a legnagyobb mérvben inpraktikus. A klasszikus műveltség igen jól áll a közélet férfainak, a kiket gondolatuk kifejezésében eleganciára, csiszoltságra és főképp a logikus rendre neveli, de azt hiszem, hogy legkisebb hiányt szenvedünk politikuskban, a kikben különben a szakműveltség igen jól pótolja a klasszikust, holott ez amazt ugyan nem, és hogy inkább egyéb pályákra kellene alkalmasabbá tenni ifjainkat. Vajha tanulnánk azoktól, a kiknek műveiből a klasszikus műveltséget szedjük. A rómaiak, a kik közül a nagy nevű Cato leölette a dolgozni nem tudó, elagott rabszolgát, rendkívül praktikus nép volt, és ilyen volt a nevelési rendszere is. Neki katonára és államférfiúra volt csupán szüksége; mert a banaurikus munkát a rabszolga végezte. Az apa fiát magával vitte a táborba és fórumra. Így lett azután a fiuból katona és a közélet embere. A tiszta elkülönített elméleti oktatásnak hírért sem ismerték. A mire külön nevelő kellett, ez tizán a görög nyelv volt, a melynek tanulása a jeles írók műveinek olvasásával történt. Hogy a klasszikus műveltség nálunk minden nagyobb rázkódattal nélkül fentartható, ez annak tulajdonítható, hogy tulajdonképp mi — leszámítva a földművelést — egyéb pályára, mint tudományos pályára, alig nevelünk. Sőt azokat is, a kik gazdaságukban akarják utóbb fiaikat foglalkoztatni, mégis jogászai képzettséggel szokták kistaffirozni. A mi hallatlan fényűzés; mert vegyük, hogy képviselővé választják az illetőt, ott is többet ér egy jó gazda, mint egy rossz jogász. Az egészséges állapot csak akkor fog bekövetkezni, mikor minden egyes pályára egyenlően elosztva fogják minden nagy elméleti apparátus nélkül a nemzet fiait úgy kiképezni, hogy minél könnyebben és rövidebb idő alatt végezzék el a szakmájukhoz tartozó munkájukat, úgy hogy ne kelljen idegeiket megfeszítve, ideje korán magukat tönkre tenni. Mig azonban ezen várva várt jövő bekö-

vetkezik, addig is enyhíthetünk legalább egyébként a bajon. Az idegesség bacillusainak a legnagyobb melegágya az ambíció, a meggazdagodás vágya, a fényűzés túlhajtása. Magukban véve ezek minden haladás feltételei, ezek serkentik az embert munkára, és ezek nélkül, mint azt a szociálistikus tanok feltételezik, a társadalmi fejlődés, sőt a fennmaradása is a társadalomnak utópikus ábránd. De a milyen szükséges, hogy az ambíció lelkesítse a közélet fiát, a meggazdagodás vágya serkentse a termelőt, az iparost és kereskedőt, egy kis mérvű fényűzés szépítse hölgyeinket: ép oly veszedelmes, ha ezek hatalmukba kerítik az embert. A túlhajtott ambíció és önzés korán kimeríti az idegeket és azt, a kiből nagyra nevelkedett, maga siet legjobban megfojtani; a fényűzés után ott olákkodik az anyagi tönkre jutás is. A klasszikus műveltségből vett szellem itt jönne segítségünkre, ha ugyan szokás volna tanulóinknál a hallottak felett elmélkedni. A görög böles int bennünket: ismerd meg önmagadat, mérlegeld erőidet, tehetségedet és válaszd az azoknak megfelelő munkát. Naturam sequere: a természetet követni, volt az epikurok elve. A természet megjelöli a határt a munkában, megjelöli az élvezetben, a mely határt büntetés nélkül ki sem lépheti át. De újabb keletű intések és példák is vannak előttünk. Molière misanthropját a mesterkelt, a túlhajtott ellen való gyűlölet e szavakra fakasztja: je vais sortir d'un gouffre, ou triomphe la vice et chèreher un endroit ecarté, ou d'être l'homme d'honneur ou a la liberté. *) Ugyanezt, hirdeti, de már az örült elme túlhajtásával, Rousseau. Napjainkban példák állanak előttünk. Az öreg Gladstone az ünnepek és vasárnapokat megüli és bibliát olvas, azonkívül, mint favágóról, számos adoma kering. Tolstói Leo gróf, ahires orosz regény író kötelességének tartja muzsikjainak a lábballét megfoltozni — úgy fogván fel a dolgot, hogy minden embernek kötelessége annyit dolgozni kezével, hogy abból megélhessen. És ez nem különködés, és ebben nagy igazság van. A jövő szociálistikus jellegű lesz, és ha magunkat a kézi munkára teljesen képtelenné tesszük, úgy esetleg pusztulunk kell. És bizonyára ha Tolstoinak volna fia és azt eszmadni-árá akarná nevelni, könnyebben sikerülne neki, mint a mi hivatalnokainknak, a kik csak fenyegetéskép emlegetik tanulni nem akaró fiaiknak ezt a mesterséget. És még csodálkoznak, hogy honoratior fiából nem lesz jó iparos. Hisz amugy is a fejlődés törvénye szerint is bajos, hogy iparosból földműves, kereskedőből iparos, szellemi munkásból akármelyik is legyen; mert a munka megosztás folytán bizonyos speciálizálás áll be a szervekbe, az alsóbb rendű nemek elkorcsosulnak, a mely nehezé teszi egy alantasabb fejlődésbe visszatérni, holott az alantas-

*) Távozom e tanyáról, hol a bűn diadalt ül és menek keresni egy félre eső zúgot, a hol becsületes embernek lenni szabad lézen.

londdát tenni, vagy az ő esze ment el, de mikor azokról a gyönyörű ajkakról hallottam, mintha őrangyalom szölt volna.

— De nagy áldozatot kell önnek hoznia, — folytatá rejtett mosolylyal. — A menekülés bajuszába fog kerülni.

Főnyitá atyjának utazó táskáját s elővette a borotválkozó eszközöket s átnyujtotta:

Tessék! Szakálla ugy sincs. Gyorsan borotválja le bajuszát is.

Néhány pillanat alatt készen voltam. Más körülmények között garmada kincsért se adtam volna oda; de mikor valaki az életét bajuszával megválthatja, akkor nincs ok a tétovázásra.

Az ártatlan lélek tapsolt, kacagott, mikor bemutatam bajusztalan arcomat. A nyugalmas atya is csak mosolygott; egyetlen hanggal sem zavarta leánya intézkedését.

— Na most atyám — szölt Irén — ha azt akarod, hogy egy hős és üldözött szabadságharcost megmentsünk, engedd meg lányodnak: hadd cserélje fel női öltözetét; légy segítségemre.

Az atya beleegyezőleg bólintotta. Sugárzó arcáról láttam, hogy egész szíve tele van gyönyörűséggel s végtelen büszke leányára.

Néhány pillanat alatt Irén terve készen volt. Termétkül körül-belül egyezett. Mindennel gyorsan készen voltunk, csupán a kalapcsere volt hátra, a legfontosabb és legnehezebb dolog. Mert hát itt nem főkötről és kalapról volt szó — amik az életben nők és férfiak között olyan könnyen cserélődnek — hanem két kalapról.

A minden áldozatra kész, leleményes angyal ezen is segített. Intett, hogy valahogy menjek át az ő coupéjokba.

Nagy nehezen átjutottam. Meglehető hosszú haját viseltem s ezt az ő ügyes kacsói oly gyorsan és fenakadás nélkül szorították kontyformába a női fátyolos kalap alá, mintha teljes világleletében egyéb dolga se volt volna.

Mikor az én toiletem egészen készen volt, akkor megpróbálta kalapomat. Olyan aranyos, csókolni való pubi vált belőle.

— Ézzel készen volnánk — szöltam — de hát az igazolvány?

— Még nem vagyunk készen! — válaszolt. Így még könnyen rájöhettének az ártatlan, szent csalásra.

Levette fejéről a kalapot; leeresztette árvalányi folyású, dűsgazdag szőke haját s a bűröndből ollót véve elő, oda ment atyjához; kezébe adta az ollót; ölébe hajította szép fejét.

— Ez árulónk lehetne; vád le apám!

Az engedelmességgel kész apának megragadtam azt a kezét, melyben az ollót tartotta.

— Az Istenért, Uram! Bátyám! Inkább az én nyakamat, mint ezeket a drága, ezeket a pótolhatlan gyönyörű fürtöket. Nem! ezt nem engedem! Inkább önként fogok jelentkezni.

Irén fölemelte kissé fejét; angyalszélségű tekintetét rávetette atyjára s mikor látta, hogy az agg szembe könyűk szivárognak s hogy ingadozik: az ollót szép esendesen — mintha akarattunk előtt meghajolai akarna — kivette apja kezéből s a következő pillanatban önkézzel vágta le a szép szőke fürtjeit.

Ekkor a szó szoros értelmében térdre omoltam előtte; szótlanul, némán temettem arcomat azokba a levágott gyönyörű fürtökbe, fölitattam azokkal imádatom és kimondhatatlan lelkesültségem feltörő könyeit.

Irén szelíden megfogta fomet s így szölt:

— Lásza ön, milyen rossz, milyen önző ember. Hogy e hajfürtöket ön megmenthesse, képes volt volna életét föláldozni, és nekem még e hitvány hajfürtöket sem akarta levágni engedni, hogy az ön életét megmenthessem. Tölem még e csekély örömet is megvonta volna. Pedig az én hajam még újra megnő; de az ön életét nekünk, a hazának nem adhatta volna vissza soha, senki.

Most fejébe tette kalapomat s egészen olyan volt, mint egy 14—15 éves gyermek.

fejlődésnél a többi képességek mind megvannak, azoknál a magasb fejlődésbe lépni csak is abból áll, hogy egy ilyen képesség előtérbe lép. Pedig a fenyegető szellemi proletarianizmus gyógyítása csakis aképp válik lehetségessé, hogy a szellemi munkások fiaik egy részét, különösen a szellemi munkára nevelik, mert nemzetünknek, a szellemi munkára való szükséglete nem gyarapodik abban az arányban, mint a mennyire az ezen munkával foglalkozók száma.

A mint azután a túltömöttség megszűnik a tudományos pályákon: abban a mértékben veszítene a létért való küzdelem is élességéből és nem kellene magunkat a nagy hajszában idegessé tenni.

Ifj. Strausz Sándor dr.

Zalavármegye rendes közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Svastits Benó főispán ömeltóságának elnöke alatt rendes közgyűlést a bizottsági tagok nagyszámú részvétele mellett f. hó 3-án tartotta az újmezehez gyűléstermében.

Elnök főispán ömeltósága üdvözölve a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, beszédeben megemlékezett az idei mostoha évről, a perenospora és phytophthora infestans által megyeszerte okozott nagymérvű károkról, amelyek ellenében haugsúlyozta a kötelező védekezés szükségességét; felemlíté a tenyét kölera járványt s bar megének általában minden hevenyterítőző betegségtől mentes és közegészségügyünk jó, azonban a fenyegető veszélyrel szemben a polgárok védelmére mindent megtenni mulhatatlan kötelességünk; áttérve a közgyűlési tárgysorozatra, megemlíté, hogy úgy a megyei költségvetést, valamint a többi ügyet elnöke alatt az állandó választmány tüzetesen megtargyalta s ennek javaslatai terjesztetnek elő a tárgyalás során; végül a hazafiúi lelkesedés hangján emlékezett meg a f. évi június 6—8-án Budapesten letöltött fényes koronázási jubileumról, a nemzetnek legaikotmányosabb, hön szeretett koronás királya iránt oly impozánsul nyilvánult őszinte ragaszkodásáról, törhetlen hűségéről. Beszédét a közgyűlés zajos éljenzéssel fogadta.

A törvényhatóság állapotáról szölvő, a bizottsági tagoknak nyomtatásban megküldött alispáni jelentés helyesítőleg tudomásul vétetett.

A tárgysorozat előtt felolvasatott és egyhangulag elfogadtatott Remete Geza bizottsági tagnak és országgyűlési képviselőnek amaz indítványa, hogy Zalavármegye törvényhatósága Kossuth Lajos nagy hazánkfiát 90. éves születése évtorudója alkalmából üdvözölje.

Előterjesztetett a „Zalamegyei Gazdasági Egyesület“ nek f. évi október 3-iki közgyűléséből a megye törvényhatóságához intézett abbeli megkeresése, hogy tekintettel a perenospora által megyeszerte okozott nagy károkról, a perenospora ellen való védekezést kötelezőleg elrendelni és e részben szabályrendeletet alkotni sziveskedjék. A közgyűlés egy bizottság választását határozta el ama megbizátással, hogy ezen ügyet tüzetes tanulmány tárgyává tevén, a decemberi közgyűléshez konkrét javaslatot terjesztszen be. A bizottság tagjává Csértán Károly alispán elnöke alatt Gózonny László főjegyző, dr. Csanády Gusztáv keszthelyi gazdasági intézeti igazgató, Árvay Lajos, Barcza László, Csértán László, Csígyó Pál, Háczy Kálmán, Karabélyos Elek, Koller István, Orosz Pál, Rezsőffy György, Szmodits Viktor és Virius Vince megyebizottsági tagok választattak.

Felolvasatott a kereskedelemügyi miniszteriumnak a légrádi Dráva hid építése tárgyában a megye törvényhatóságához érkezett rendelete, mely szerint ezen

— Most már készen vagyunk, — szölt. Ön viszi az én szerepemet, én pedig az unoka-öcsémet, akinek Pesten jegyet is váltottunk; be is ült a conductor szemé láttára; de azután valamit Pesten feledve, annak tudta nélkül — mikor már a jegyeket átlukasztotta — kiszállott, s azt mondta, hogy csak mánap jöhet utánuk. Az átlukasztott jegy, az igazolvány kezeink között van. Nyugodt lehet; önt nem fogják letartóztatni.

— De hátha majd keresni fognak itt a szomszéd coupéban s minket kérdeznek az onnan eltűnt utas iránt. Ah mi majd mind a hárman igen jóízűen fogunk aludni. — Szölt az én aranyos kicsikém.

Ugy is tettünk.

A legelső állomásnál, az ott levő zsandár kíséretében az általam elhagyott coupé ajtaját nyitotta föl a kalauz. De ott nekem már csak hült helyemet találták. Belenyugodtak, hogy megszöktem.

Mi nagy mélyen aludtunk; úgy kellett bennünket fölkeltetni. Nem tudunk semmiről semmit. Igazolványunkat előmutattuk. Különben is a conductor erősítette, hogy mi hárman már Pesten ültünk föl.

Megmenekültem.

A következő állomásnál várt ránk Irénék kocsija s mintegy 2 órai kocsizás után otthon voltunk.

Azt a csendes falut nem is hagytam el, mig a rettenetes sok vérengzésnek, az örökátkú rémuralomnak vége nem lett.

Ha hazám, nemzetem sorsa nem feküdt volna szívenem, akár halálomig ott maradtam volna szívesen az én kedves őrangyalom mellett, menekült gyanánt.

Később egymáséi lettünk Isten és emberek előtt... Nagy idő elmúlt. Nagyt fordult a világ azóta. Hogy jobbra-e? Isten tudja.

Dér lepte be már az én hajamat is, meg azokat az egykor oly gyönyörű árvalányi folyású szőkefürtöket is. De azért most is csak oly áhitattal csókoltogatom meg azokat s megáztatom az emlékezés áldó könyűvel.

állandó hidnak építése azon indokból, hogy az törvényhatósági közuton fekszik, az 1890. évi I. t. c. értelmében a törvényhatóság feladatát képezi. Mielőtt ezen nemcsak helyi, hanem nagy részben országos közlekedési érdekét magában foglaló ügyben érdemleges határozat hoztatnék, a kérdéses hid szabályszerű tervezetnek és költségvetésének elkészítése elrendeltetett és annak megállapítása végett, hogy Légrad község a költségekhez mennyivel járul, Csértán Károly alispán elnöklete alatt Eperjessy Sándor bizottsági tag, a járási főszolgabíró és Lányi Kálmán kir. mérnököt álló küldöttség a helyszínre küldték azzal, hogy eljárásának eredményéről a december havi közgyűlésen tegyen jelentést.

A vármegye 1893. évre készített, az állandó választmány által behatóan megtárgyalt s elfogadásra ajánlott költségvetése elfogadtatott s jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjesztetik.

Előterjesztett a közigazgatási bizottság által az 1893. és 1894. évekre vonatkozólag egybeállított utantartási költségelőirányzat, mely a jelzett két évre mintegy 70 ezer forint hiányt tüntet fel, amely hiánynak az országos utadóból való fedezése a miniszteriumtól kérelmezettnek. Hozzá szoltak ezen tárgyhoz Koller István, Skublies Jenő, Baán Kálmán, Fábianics Károly, Barcza László, dr. Gyömörey Vince bizottsági tagok, Csértán Károly alispán, míg a megye alispánjának ama felvilágosítására, hogy amennyiben a miniszter a felülmúló hiányt nem volna hajlandó fedezni, a költségvetés a közigazgatási bizottsághoz visszaküldetik, mely ez esetben a rendelkezésre álló összeg erejéig fogja megtenni a szükségessé váló redukciókat úgy, hogy újabb utadó kivételéről szó sincsen — a közgyűlés az előirányzatot változtatlanul elfogadta.

Az 1893. évre szükséges katonabeszállásolási pótdadó a házosztály- és házbér adóra 37 $\frac{1}{10}$ ‰ ban, a többi egyenes adó után pedig 32 $\frac{1}{10}$ ‰ ban állapított meg.

Olvastatott a belügyminiszteriumnak a Nagykanizsa és Zala Egerszegben létesítendő bábászati tanfolyamokra külföldi nőknek segél, észére szükséges vármegyei pótdadó igénybe vétele tárgyában a májusi közgyűlésen hozott határozatra érkezett leirata, melyben tudatja, hogy nincs kifogása az ellen, ha ezen, közegészségi szempontból oly kiválólag fontos ügynek megvalósítása végett a vármegye törvényhatósága külön pótdadót vet ki, azonban abba nem adhatja beleegyezését, hogy ezen cél elérésére a megyei betegápolási alap emeltessek fel és vétessék igénybe, azon oknál fogva; mivel a betegápolási alapnak meg van a maga külön rendeltetése, melytől az el nem vonható. Tekintettel az idei meggyeszte szomorúan észlelhető mostoha termésre, a peronospora, phylloxera, valamint a folyó évben a burgonyánál fellépett phytophthora infestans által okozott nagymérvű károkról, a közgyűlés ez alkalommal a jelzett célra szükséges új pótdadónak megszavazását a jövő évre elhalasztotta.

A balaton-füredi „Erzsébet szeretetház“ igazgatóságának megkeresésére a megye törvényhatósága nevezett intézet segélyezésére a jövő évre 300 forint segélyt megszavazott a gyámpénztár tartalékállományának terhére.

A munka keresés ürügye alatti csavargás megakadályozásáról alkotott szabályrendeletet a miniszter a rendeletben felhozott okok alapján nem hagyta jóvá. A közgyűlés Csértán Károly alispán elnöklete alatt Gózon László főjegyző, Arvai Lajos tisztifőjegyző, Thassy Miklós járási szolgabíró és Kovács Károly Zala-Egerszeg város polgármesteréből álló bizottságot azzal küldi ki, hogy a miniszteri rendeletben foglaltak szem előtt tartása mellett a szabályrendeletet dolgozzák át s a decemberi közgyűléshez terjesszék be.

A nyilvános betegápolási költségek fedezéséről szóló 1875. évi III. t. c. némely rendelkezéseinek módosítását célzó közgyűlési határozatra vonatkozólag a belügyminiszter leiratában tudatja, hogy ez idő szerint ez érdekmű nem nyilatkozhatik, hanem ezen, országos érdekű ügyet, tanulmány tárgyává teendő.

A hótűvés alkalmával a közlekedésnek biztosítása tárgyában alkotott szabályrendelet — a miniszteri leirat értelmében — a törvényhatósági közutakra szólhat; a községi utakra szóló külön szabályrendelet készítése elhatározatott.

A „Dunántúli l. é. vasút részvénytársaság“ nak f. évi június 30-án tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyve tudomásul vétetett.

Vasvármegye alispánja a Mura folyónak országos költségen leendő szabályozása tárgyában hozott megyei határozatot azzal küldte meg, hogy e tárgyban a törvényhatósági bizottság a földmívelésügyi miniszterhez szintén tegyen felterjesztést. A közgyűlés Vasvármegye törvényhatóságának kérelméhez hozzájárul s a földmívelésügyi minisztert külön, kellőképp indokolt felirattal felkéri, hogy az évről évre nagyobb károkat okozó Mura folyónak országos költségen leendő szabályozása iránt intézkedni sziveskedjék és pedig olyképen, hogy a szabályszerű munkálatok első sorban Zalavármegye területén fogantassanak.

A csáktornyai járásbeli I-ső hegykerületi község módosított szervezeti szabályrendeletét a közgyűlés jóváhagyta.

Keszthely város képviselőtestületének kérelmét egy második kéményseprési kerület alakítása tárgyában a közgyűlés teljesítette azzal, hogy a jelenlegi kéményseprő a két kerület között választhat.

Alsó-Lendva község képviselőtestületének az elemi iskolai épület tatarozása tárgyában hozott határozatát a beadott felelkezés alapján — a közgyűlés feloldotta.

A *Bucsu-szent-lászlói* körjegyzői szövetkezethez tartozó községeknek körjegyzői lak és iroda helyiség építése tárgyában hozott újabb határozatát, *Letenye* község képviselőtestületének a községi ingatlan elidegenítése tárgyában hozott határozatát, *Dráva Csány* község képviselőtestületének a községet illető regále kártalanítási kötvény eladása iránt hozott határozatát, *Podbrest* község képviselőtestületének községi kölcsön felvételére vonatkozó határozatát, *Gyenes Diás* község képviselőtestületének szintén községi kölcsön felvételére vonatkozó határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Tapolca község vágóhídi szabályrendelete, valamint az *alsó-lendvai* bérkocsisokra vonatkozó szabályrendelet megerősítették.

Előterjesztett *Letenye* község képviselőtestületének felelkezett határozata az Egyeduta község részéről fizetett tanítói illetmény visszatérítésének megtagadása iránt. A közgyűlés *Letenye* községét nem kötelezi Egyeduta által az 1876-tól 1889-ig fizetett tanítói illetmény visszatérítésére, miután ezen évi összegeket nem maga a község kapta, hanem azok évenként a letenyei kántortanító fizetésére fordítottak.

Csatár, Pölöske, Langviz és *Szent-András* községek képviselő testületeinek a községet illető regále kártalanítási kötvények eladása, továbbá *Tapolca* község képviselőtestületének a községet illető regále kártalanítási kötvény egy részének értékesítése tárgyában hozott határozatait a közgyűlés jóváhagyta.

Zala-Egerszeg város képviselőtestületének újabb kölcsön felvétele tárgyában hozott — megfelelkezett — határozatát, valamint ugyanezen város képviselőtestületének városi ingatlanok szerzését és eladását tárgyazó határozatait a közgyűlés jóváhagyta.

Szepezd, Nyirvölgy és *Zala Apáti* községek képviselőtestületeinek telekkönyvi kiugazítás tárgyazó határozatait, *Tapolca, Eger-Aracs* községek képviselőtestületeinek községi ingatlan szerzése tárgyában, *Rózsásszeg* község képviselőtestületének községi ingatlan eladása tárgyában hozott határozatait a közgyűlés jóváhagyta.

Gyenes Diás község azon kérelmével, hogy a Keszthely polgárvárosi megyei bizottsági tag választási kerületéhez csatlakassék — elutasított.

A *káptalanfai* körjegyzői szövetkezethez tartozó községeknek a kerületi küldönc fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozatát a közgyűlés feloldotta.

Zala Ujvár és *Felső Pusztafa* községek képviselőtestületeinek a községet illető regále kártalanítási kötvény eladása iránt hozott határozatait a közgyűlés nem hagyta jóvá.

Dedes község birájának folyamodványára a közgyűlés nevezett községet az alsó-lendvai községközösi körhöz csatolta.

Kányásy Emil gyógyszerész abbéli újabb kérelmével, hogy Kotor községben és Kiss Sándor gyógyszerész, hogy Csabrendeken gyógyszerert állíthasson fel, elutasított.

Csabrendek község képviselőtestületének közös új mosóhely felállítását megtagadó és felelkezett határozatára vonatkozólag elfogadtatott az állandó választmány javaslata, hogy az építészeti hivatal kiküldötte, a járási főszolgabíró, járásorvos és körorvosból álló bizottság a hely színein jeljen ki a mosóhely számára alkalmas helyet.

Kilimán község képviselőtestületének megfelelkezett ama határozatát, hogy 78 forint fogyasztási adó az egyesekre birtokaránylag vettessék ki, a közgyűlés feloldotta.

A *bánok-szent-györgyi* körorvosi fizetés — a letenyei járás főszolgabírájának jelentése alapján — feleltetett.

Szent-Mária község képviselőtestületének községi ingatlan szerzése tárgyában hozott, megfelelkezett határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Keszthely városnak az ottani fedett lovarda építése tárgyában kötött szerződését — a felelkezés elutasítása mellett, továbbá *Rácz-Kanizsa* és *Ligetfalva* községek képviselő testületeinek együttes határozatát a ligetfalvai volt urbéseket illető közlegelőre nézve szükséges telekkönyvi kiugazítás tárgyában, valamint *Felső Pusztafa* község képviselőtestületének új kataszteri térkép készítése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Schönfeld Mór perlaki lakos kérésnek záróra meg-hosszabbítása tárgyában beadott kérelmét a közgyűlés elutasította.

Komárváros község képviselőtestületének ama kérelmét, hogy a komárvárosi vasuti állomástól Komárváros kézségben át Galambok felé vezető községi utat a törvényhatósági utak sorába vétessék fel, a közgyűlés ez utal nem teljesítette.

A szegény árvák utadójának mérséklése, illetőleg a bizonyos összegnél kevesebb birtok adót fizető árvák utadó mentessége tárgyában a képviselőházhöz intézett feliratát Brassó megye megküldvén, a közgyűlés ahhoz hozzájárul és ugyanily értelemben az országgyűléshez kérvény intézését elhatározta.

Somogy megye közönsége megküldi legközelebb tartott közgyűlésén a Balaton vidék kulturájának emelése érdekében hozott határozatát hasonló célú mozgalom megindítása céljából. A közgyűlési határozat a közigazgatási bizottság által már e célra választott bizottságnak azzal adatik ki, hogy javaslatát a legközelebbi közgyűléshez terjessze be.

Olvastatott a zalamegyei tűzoltó szövetségnek megkeresése a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet egyes szakaszainak megváltoztatása tárgyában. A javaslat a vármegyei tűzrendészeti bizottságnak kiadatik azzal, hogy ez ügyre vonatkozó jelentését a legközelebbi közgyűlés elé terjessze.

Tapolca község építészeti szabályrendelete véleményezés végett kiadatik a megyei építészeti hivatalnak.

Boldogfa község képviselőtestületének iskola építés céljából 4000 frtos kölcsön felvétele tárgyában hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyta, valamint *Szent-Adorján* község képviselőtestületének a községi jegyzői lak építése tárgyában hozott határozatát.

A csáktornyai urodalomnak megkeresésére a szent-ilonai vásár új helypénzszedési szabályzatát azzal hagyta jóvá, hogy a 10 krosos díj 15 krra emelhető; hasonlólag *Csáktornya* város új helypénzszedési szabályzatánál is a 10 krosos díj 15 krra emelhető.

Gógánfa községnek kérelme, hogy a Marczalon épített kőhid költségeinek fedezéséhez a vármegye az utalaphól 200 frttal járuljon, alap hiányában nem teljesíthető.

Zrinyifalva község képviselőtestületének ingatlan szerzés tárgyában hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

A közigazgatás bizottsági ülése.

A megyei közigazgatási bizottság október havi ülését Svastits Benő főispán ömeltóságának elnöklete alatt f. hó 4-én tartotta az újmegeyház üléstermében.

Elnöklő főispán ömeltósága megnyitván az ülést, előterjeszti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter-től kapott leirat szerint 6 császári és apostoli királyi felsége f. évi szeptember hó 16-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a balaton-füredi szeretetház, unokájárak, Erzsébet főhercegnőnek, mint fővédnöknek nevével viselhesse és róla Erzsébet szeretetháznak neveztesse, amit a bizottság örömmel vett tudomásul.

Tudomásul vétetett a kereskedelemügyi miniszter leirata, melylyel a Dunántúli helyi érdekű vasutársaság felterjesztése alapján a türje-szent-gróthi vasut vonal által érintett Zala-Szent-Gróth, T. Szt. Péter és Türje községek határaiban létesített utajárók, utak és uti hidak átadása- és átvételére vonatkozó jegyzőkönyveket jóváhagyta.

Olvastatott a gőzhajózási felügyelőségnek a közigazgatási bizottsághoz intézett megkeresése, melyben tudatja, hogy Panaszos feljelentések tettek az iránt, miszerint a Balaton taván halász és egyéb ladikok éj idején a gőzhajók járásában tartózkodnak anélkül, hogy szabályszerűen megvilágítva lennének és hogy ennek következtében a hajó forgalmat nehezítik, sőt magukat is veszélynek teszik ki s kéri a hajózási szabályrendelet 34. §-ának, mely szerint éjjel (naplementétől napfeljöttéig) minden uszó tárgy s minden, a hajók járásába eső éjfély- hajózási vagy nem hajózási eszköz megvilágítandó — szigorú fogantatását. A tett feljelentés alapján a Balaton-parti járási főszolgabírói megfélelő intézkedés eszközölése szempontjából megkerestetnek.

Előterjesztett a kereskedelemügyi miniszter leirata, melyben tudatja, hogy Palinban a kért postahivatal felállítását a jövő évi budget keretében sem eszközölheti s egyúttal megjegyzi, hogy a kért postahivatal felállítását nem csupán a folyó évi posta-távirad költségvetési adomány korlátolt illetve kimerített volta, hanem a jelentéktelen postafogalom, a Nagy-Kanizsától való csekély távolság és fontosabb közérdek hiánya miatt nem találta teljesíthetőnek. A közigazgatási bizottság a földmívelésügyi minisztert keresi meg felirattal, hogy tekintettel a Palinban levő méntelepre, a kért postahivatal felállítását saját hatáskörében előmozdítani kegyeskedjék.

A tapolcai járási utibizottsági állásra Acs Ferenc díszli lakos a közigazgatási bizottság által megválasztott.

A keszthelyi balatoni kikötő építési munkálatai befejeztetvén, a felülvizsgálatra október hó 10-ike tüzetett ki s a felülvizsgálatot Bogay Máté járási utibizottsági elnök elnöklete alatt az építészeti hivatal kiküldöttje s Keszthely város kiküldöttjéből, valamint a járási főszolgabíróból álló bizottság teljesítendi.

A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy jövőben az utszakaszokra kihordott kavicsprizmák átvételét a szakaszmérnök midőn teljesíti, az átvételre az illető utszakasz felügyelője is mindenkor meghívandó, akinek esetleges meg nem jelenése azonban az átvétel fogantatását nem akadályozza meg.

Kir. tantelügyelő jelenti, hogy a közigazgatási bizottság szeptember és október havi ülései között terjedő időközben 14 napi szabadságidőt vevén igénybe, ezen alkalomból csak folyó ügyek bemutatására terjeszkedik, mely jelentése tudomásul vétetett.

Karmacs tanítóvá Simon Károly sándorházi tanító választott meg, aki azonban már szeptember 21-én állásáról lemondván, a közigazgatási bizottság az új választást elrendelte s választási elnökül Bogay Máté közigazgatási bizottsági tagot küldötte ki.

Alszeghy Alajos, Fischer Endre, Szinkovics Ferenc tanároknak, továbbá Tóth Lajos és Tóth Lajosné zalambihályfai államilag segélyezett községi elemi iskolai tanítóknak ötödikes korpótiék elnyerése tárgyában beadott kérvényei a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez pártolólaj terjesztetnek fel.

Nagy Sándor becseshelyi községi iskolai tanító választását a közigazgatási bizottság megerősítette.

A nagykanizsai járás főszolgabírájának a német-szent-miklósi községi iskolai tanító illetményeinek kivétele tárgyában hozott közigazgatási bizottsági végzésre tett jelentése tudomásul vétetett.

Kovács Sándor nyugalmazott sőtjóri r. k. kántortanító kérvénye a Váliczka folyó szabályozásából reárott költségtől való felmentése ügyében a vonatkozatos iratokkal együtt a járási főszolgabíróval azzal adatik ki, hogy az érdekelteknek meghallgatása után ezen ügyben elsőfokulag hozzon határozatot és eljárásának eredményéről a közigazgatási bizottsághoz tegyen jelentést.

A Stridó-fárahely községek előjáróságának az 5%-os iskolai adónak az 1891.2-ik tanévre való elengedése tárgyában benyújtott kérvényét a közigazgatási bizottság a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a legmelegebb pártolással terjeszti fel.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Ő felsége a király nevenapján f. hó 4-én a r. kath. plebánia templomban reggel 9 órakor ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet volt, melyet Balaton József esperes plebános a káplánok segédlete mellett tartott. Jelen volt az isteni tiszteleten a vármegye tisztikara, élen Svastits Benő főispán ömeltóságával, a honvédszár tisztikar, a kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. ügyészség, kir. körjegyzőség, kir. taufelügyelőség, kir. építészeti hivatal, kir. pénzügyigazgatóság, kir. postahivatal, a városi hatóság, a polgári fiú, polgári leány-, középkereskedelmi s elemi iskola növendékei tantestületeik vezetése mellett s nagy számu közönség.

A király nevenapját Nagy Kanizsán hivatalos istentisztelettel ünnepelték meg a szentferenciek templomában, melyen a városi hatóság, a törvényszék egyes hatóságai, a katonai tisztikar szép számban volt képviselve. Jelen volt azon kívül a különböző tanintézetek tanulói is tanáraik vezetésével; 11 órakor az izz. imaházban volt istentisztelet, mely alkalommal dr. Neumann Ede igen szép, emelkedett szellemű alkalmi beszédet tartott.

A király névünnepe. Mint minden évben, úgy ez idén is t. hó 4-én a szokásos ünnepélyességek között ünnepelte meg Keszthely város a király névnapját. A r. kath. templomban d. e. 9 órakor dr. Dunszt F. apát hálaadó isteni misztet tartott. A templom szüfölség megtelt a hatóságok, testületekkel és a tanuló ifjúsággal. Külsőleg is meglátszott, hogy a város ünnepét il mert a középületek és 15- (Kossuth) utcán a magán épületek is egész nap fel voltak lobogóva nemzeti zászlókkal.

Királyi adomány. Ő felsége a király Tóth Szent-Márton községnek iskolaépítkezési célokra magán pénz-tárából száz forintot adományozott.

Felhivas. A város polgármestere 1749/kg. sz. a. a következő felhívást bocsátotta ki: „A nagymeltyóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 65851. szám alatti magas rendeleténél fogva felhivatnak a vendéglősök, szállodások, utastogadók, kik szállásadással foglalkoznak, úgy a magánosok is, a kikhez netán Budapestről vendégek, szállók érkeznek, hogy azt a polgármesteri hivatalnál minden késedelem nélkül bejelenték, mert ellen esetben a törvény értelmében szigorúan tognak büntettetni. Zala-Egerszeg, 1892. október 8-án. Kovács Károly polgármester.

Bucsu bankett. Kopesándy Sándor helybeli volt segédlelkésznek szarvaskendi pebanossá történt kinevezése alkalmából tisztelői és barátai t. hó 4-én este a Baross ligeti vendéglőben igen sikerült bucsu bankettet rendeztek, amelyen mintegy ötvenen vettek részt. Úgy a kiszolgálás, valamint az ételek és italok a jelenvoltaikat teljesen kielégítették s a társaság éjtéligen vidám hangulatban volt együtt, amit csak fokoztak az egyes lelkes felköszöntők, melyeknek legnagyobb része az ünnepelt felé irányult, aki rövid négy évi itt létele alatt magának köztiszteletet és közbecsülést vívott ki.

Kimutatás a Kossuth album költségeinek fedezésére betolyt adományokról: Krosetz János 15 frt, Özv. Farkas Dávidné 10 frt, Skublics Imre, Csillagh Gyula (Hottó), N. N. (Apáti), Háczky Kálmán 5-5 frt, Nagy László (Andráshida) 5 forint 20 krajcár, Nagy Károly (Baldogta) 3 frt, dr. Kele Antal 2 frt 50 kr., Königsmayer János (Neszleje), dr. Szigethy Elemér, Hajden Sándor (Andráshida), dr. Kaiser Emil, Polgár Bélané, Fábriánics Károly (Miséta), Faller József, Arvay Lajos 2-2 frt, Breisach Samuel 1 frt 50 kr., Faugler Mihály 1 frt 50 kr., Molnár István (Szepetk), Réthi Gábor, Gombás István, Dervarics Lajos, Jámor S., Gasparik Géza, Mattusehc Richard, K. A., Graner Géza, Farkas Márton, Königsmayer Zsigmond, Kovács József, Czukelter József, Tomasich Sándor, Csoknyay János, dr. Obersohn Mór, G. K., Schill Imre, Rusits Károlyné, Mayer István, Mayer János, dr. Hajós Ignác, Kaszter Sándor, Czukelter Lajosné, Özv. Hary Sándorné, Thassy Kristófné, Csutor Janosné, Paukovic Györgyné, Rosenberger Henriette, Ján Ferenc, Boschán Gyula, Deák Mihály (Tárnok), Sipos János, Graner Béla, Deutsch Ferenc, Polgár Béla, Paczovszky Ferenc, St., Bertalan Endre, Gencsy N., Novák Mihály, Németh József, Marton Lajos, Braunstein József, Balogh Gyula, Szigethy Antal, Vas-Zalai takarékpénztár, dr. Zarka Zsigmond, Nápráta, Kummer Gyula, Hainczman Samu, Molnár János, Zomody József, Puer István, Heinecz János, Thassy Miklós, Kovács Ferenc, Kovács Károly, Rácz István, dr. Grün Gyula, dr. Halász Miksa, dr. Pataky Gyula, dr. Rosenthal Jenő, Tretter Viktor, Eisenstädter Zsigmond, Klaber Dávid (Sopron), Klosovszky Ernő, Arvay Gábor, Ujváry István, Babos Árpád, Zsuppán Gergely, 1-1 frt, Rosenthal Gyula 80 kr., Péterfy Sándor, 60 kr., Friedrich István, Bakonyi Vilmos, Prohászka Sándor, Schwarcz Mór, Pirity János, N. N., N. N., Schinti Sándor, Fischer Béla, Gyarmati Vilmos, Weisz Sándor, Fischer Pál, Hajmásky Imre, Majer Lajos, Molnár János, Skublics Antal, N. N., Csics Miklós, Csár Károly, N. N., Horváth Károly, Domokos Ignác, Balogh István, Özsterreicher S., Pirity Gyula, Baly Béla, Spitzer Hugó, Pataky Ferenc, Ritscher Gyula, Holeczer Ferenc, Sikota Antal, Berzeviczy Emil, dr. Eöry Szabó, Heinrich W., Csinszics M., Horváth Lajos, Szabó György, Zöld P. Lajos, Mentés György, Szalóky Géza, Bence György, Feil Flórián, Vörös Gyula, Godfinger János, Horváth Béla, Szakonyi Károly 50-50 kr., Nagy Sándor, Mórocz József, Grünwald Lajos, Berger Jakab, Juhász Lajos, Weinberger H. és fia, N. N., Rozenkrancz József, Bódy József, Preszler Gyula, Büchler Jakab, Vörös Lajos 40-40 kr., Péterfy Sándor 30 kr., Smelka István, Seregélyes István 25-25 kr.

Társasestély. A zala-egerszegi kereskedelmi kör új helyiségének felavatása alkalmából t. hó 15-én társas vacsorával egybekötött társasestélyt rendez, melyre a kör tagjai családtagjaival együtt tisztelttel meghívja.

Köszönetnyilvánítás. Dr. Graner Adolfné urhölgy a zala-egerszegi kenyéregylet részére 10 forintot volt szíves adományozni, melyért köszönetét fejezi ki Graner Teréz elnök.

A nagy-kanizsai malatagyár és serfözde részvénytársaság szeptember 25-én tartotta alakuló ülését, amelyen 64 részvényes 2.638 részvényvel volt képviselve. Gelsei Gutman Vilmos, mint a nagy-kanizsai kereskedelmi és iparbanknak, amely a részvénytársaság alakításának eszméjét megpendítette s az első mozgalmat megindította, elnöke, az iparbank nevében üdvözölte a megjelenteket s felkérte a közgyűlés vezetésére elnök, valamint jegyző választására. Elnökül Eperjessy Sándor, jegyzőül dr. Rapoch Gyula választattak meg. — Elnök a megválasztást megköszönve, konstatálja, hogy a közgyűlés a kereskedelmi törvény szakaszának megfelelőleg

határozatképes s a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Rotschild Jakab, Györfly János és Simon Gábor részvényeseket kérte fel. Előterjesztetett ezután az alapítóknak az eddig történtek, valamint az alapítóknak aláírása és befizetéséről szóló jelentése, továbbá az alapítóknak a kereskedelmi törvény 152. §-ában megállapított felelősség alól való felmentésük iránt intézkedés. A jelentés felolvasása után megyeri Krausz Lajos indítványára a kezdeményező nagy kanizsai kereskedelmi és iparbanknak a vállalat létesítése körül kifejtett buzgóságáért jegyzőkönyvileg elismerést és köszönetet szavazott a közgyűlés, egyúttal az alapítók részéről betervezett jelentést egész terjedelmében tudomásul vette s az alapítóknak azon indítványát, hogy az aláírás felhívástól eltérőleg a serfözde mellett a malata — egy kisebb mérvű szeszgyár és hízalada felállításának és ezek létesítése céljából a részvénytőke 250.000 frtről 350.000 frtra emeltesse, egyhangulag elfogadta. — Ezután az alapszabályok felolvasattak s egyhangulag elfogadtak. — Ezután elnök a társulatot megalakultnak kimondja és egyúttal a tervezetben az alapítóknak fentartott joguknál fogva a kinevezett igazgatósági és választmányi tagok névsorát közli: igazgatósági tagok lesznek: gelsei Gutman Vilmos, Eperjessy Sándor, Hirschel Ede, Grünhut Henrich, megyeri Krausz Lajos, Koller István, Blau Lajos; választmányi tagok lesznek: Rosentfeld Adolf, Rapoch Gyula, Blau Pál, Györfly János, dr. Tuboly Gyula, Bettlheim Sigmund, Ledólszky Ármu, Lengyel Bernát, Birk Oszkár, Vidor Samu, Grünhut Fülöp, Grünhut Alfred, id. Fesselhoffer József, Maschanker Mór. Felügyelő bizottsági tagokká a közgyűlés által dr. Hauser János, Rosenberg Richard, dr. Rotschild Jakab, Rechnitz Vilmos és Halphen Mór választattak. Az igazgatóság elnökül gelsei Gutman Vilmost és elnök helyettesnek Eperjessy Sándort választotta meg.

A katori ipartestület alapszabályait a perlaki járás főszolgabírája, mint elsőfokú iparhatóság, véleményezés végett a soproni kereskedelmi és iparkamarának megküldötte, amely legutóbbi ülésén foglalkozott ezen ügyvel. A kamara nyilvántartása szerint Kotor községben nincs száz olyan iparos, aki képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozik s így az ipartörvény értelmében az ipartestület megalakításához a kereskedelmiügyi miniszter engedélyét kellett volna kikérni. Az alakuló gyűlésről felvett jegyzőkönyvben felsorolt 104 ipartestületi tag közül úgy a kamara nyilvántartásában, mint a zala-egerszegi pénzügyigazgatóság által hivatalból kiállított adóajánlati másolatokban csak 35 található fel s ezek közül is 8 képesítéshez nem kötött ipart folytat; viszont a kamara nyilvántartásában levő 19 olyan képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparossal találkozott, kik az alakuló ülésen nem vettek részt s így látszólag az ipartestület alakításához nem járultak hozzá. Ezen ügy tisztázása végett a kamara az összes vonatkozatos ügyiratokat az 1884. évi XVII. t.-c. végrehajtása tárgyában kibocsátott miniszteri rendelet 45. §-a értelmében Zalavármegye törvényhatóságához oly megkereséssel teszi át, melytől az illetékesek mindenekelőtt azon iparosok számát, akik Kotor községben képesítéshez kötött mesterséggel üznek, hivatalosan megállapítani s a megállapítandókhöz képest vagy az ipartestület ideiglenes elnök segítségét a miniszteri engedély előzetes megszerzésére utasítani, vagy az alapszabályokat, melyek ellen egyébként kifogás nem emelhető, a miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjeszteni.

Helyreigazítás. A zala-egerszegi ipartestület elnöke megkeresésére figyelemztetjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a lapunk mult számában „Az építő közönség figyelmébe“ cím alatt közzétett közleményben a városi építészeti szabályrendelet 16. §-a veendő 17 helyett; mert a 16. §-s szerint bizhatja az épített tulajdonos építkezését csak is arra képesített egyénre; továbbá a képesített egyének között Öztreiherc Sándor iparendélyes ácsmesternek van a lapban feltüntetve, holott a beadott kézirattal szerint iparendélyes ács.

Kinevezés. A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság Zakál (Szabály) Károly nagy-kanizsai lakost díjtalan adóhivatali gyakornokjelöltté nevezte ki.

Övintézkedések a kolera ellen. A közegészségügyi bizottság, mint járványbizottság, t. hó 3-án tartott ülésén a kolerajárvány esetére több intézkedés foganatosítását ajánlta a városi tanács figyelmébe, melyek tüzetes megbeszélése értelmében a város polgármestere t. hó 7-én a város területén működő gyakorlati orvosokat tanácskozássra hívta egybe. Ez értekezleten elhatározottak a kórház melletti üres telken egy ideiglenes barakk kórház felállítására és annak ágyakkal és egyéb szükségesekkel felszerelése; a város részéről bizonyos mennyiségű fertőtlenítő szer beszerzése; két hordály készítése kemény fából, belül bádoggal bevonva; egy szállító kocsi berendezése a koleraárra eső betegeknek a kórházba való szállítása céljából s ehhez két ember és egy nőnek alkalmazása; a járványbiztosoknak feladta távra tételt szigorú ellenőrzése annak, hogy az egyes házakban a fertőtlenítés foganatosítottatik; egyúttal ugyanezek a vizsgálat alkalmával szobákban burgonyát, tököket összehalmozva találnak, ezeket a szobákból azonnal eltávolíttassák; október 15-étől kezdve a városi szegények számára, akik a városi pénztárból heti segélyezést kapnak, ezen segélyezés összeg terhére a népkonyhánál szolgáltatandó ki a napi eledel.

Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) ebben az évben is november 2-án nyílt meg. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november 2-tól március végéig tart. Tanulókat felvételtnek a 15. életévet betöltött, irni, olvasni és számolni tudó kőműves, kőfaragó és ács segédek, valamint a 15. életévet betöltött, irni, olvasni és számolni tudó kőműves, kőfaragó és ács tanoncok és gyakornokok, a kik legalább egyévet töltöttek már gyakorlatban. A beírásnál előmutatandó irományok: 1. az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, 2. a végzett isk. osztályokról szóló bizonyítvány, 3. munkakönyv,

vagy az illetékes elsőfokú iparhatóság által hitelesített munkabizonyítvány. A beírás október 15-én kezdődik. Vidékiek levéiben is jelentkezhetnek. A beíratási díj 2 frt, a tandíj 10 frt. szertartási biztosíték 2 frt.

Országos vásár lesz október 10-én Nagy-Kanizsán, mely rendesen igen népes szokott lenni.

A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezeifőinek tanfolyama a budapesti állami ipariskolában (Budapest VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) t. évi október 15-ik napján nyílik meg s december hó végéig tart. Tanulókat felvételtnek a 18. éveket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a gőzfűtők, valamint a locomobil, és cséplőgép kezelők tanfolyamát már elvégezték. — A felvételhez erkölcsi bizonyítvány szükséges. Vidékiek levéiben is jelentkezhetnek. — A tandíj 5 frt. A beírás október hó 8-án kezdődik.

Öngyilkosság. Nagy Kanizsán és vidékén általános megdöbbenést keltett Unger Alajos langvizi körjegyző öngyilkossága. A férfikora javában volt jegyző, ki egy ideig a nagy-kanizsai járásban segédszolgabíró is volt, mindenki rendes életű, buzgó hivatalnoknak ismerte s társadalmi körökben is kedvelték. A végzetes lépésre — amint hírlik — holmi adókezelési szabálytalanságok miatt bekövetkezhet bajtól való félelem indította a szerencsétlen embert.

A keszthelyi balatoni fürdő emelése éleken foglalkoztatja Keszthely összes lakosságát. Legközelebb a fürdőbizottság tanácskozott is ez érdemben, mely határozatilag kimondá, hogy a balatoni fürdő nagyobbítását egyszerűre és haladéktalanul óhajítja keresztül vinni. Schald János és Hencz Antal építésszek már készítik is az új fürdőház és vendéglő tervrajzát és költségvetését. Az építésszeket még az öszön óhajtják megkezdeni s annyira folytatni, hogy tavaszkor, a fürdő-saison kezdetére, már be is tejezhessék.

A szüret a zala-egerszegi szőlőhegyekben t. hó 17-én kezdődik. A szeptemberi időjárás hegyeinkben a szőlő megérésének kedvezett ugyan, azonban részint a tavali jégverés, részint a peronospora rohamos pusztítása, valamint az augusztus havi szokatlan nagy meleg miatt a zala-egerszegi szőlőhegyek idei termése úgy minőségre, valamint főképp mennyiségre nézve nagyon is silány lesz, ami annyival is inkább elszomorító, mivel szőlősgazdáink már pár év óta küzdenek e kedvezőtlen állapottal. Kiadásaik ugyanis évről évre megvannak, sőt a permetezési költséggel újabb fokozódnak, anélkül hogy termésük csak az évi kiadásokat is fedezze.

Öngyilkosság. Govoresh György, a keszthelyi „Amazon“ és a hévízi fürdő bérleje t. hó 7-én d. e. 10 órakor Hévízen szíven lötte magát s azonnal meghalt. Az öngyilkosság híre Keszthelyen nagy szenzációt keltett. Hírlik, hogy az öngyilkosság oka nagy anyagi zavarok.

Megszökött lovak. A napokban Nagy-Kanizsa utcáin nagy riadalmat okozott egy elszabadult vidéki fogat. A lovakat valószínűleg magukra hagyták és a hámköteket nem vették le. A lovak valamitől megijedve, veszett gyorsasággal száguldoztak végig az utcákon s e közben Haba József gazdag kis-kanizsai magánzónak egy lovas fogatjával oly erővel ütköztek össze, hogy a kocsi hátuljat teljesen összezúzták. Szerencsére a kocsin ülő gazdának semmi baja sem történt. Ugyanazon napon a főasszentáló katonai bizottság telepőrül két fiatal, beasszentált sárga csikó szökött meg. Ezeknek nyoma veszett. Keresték mindentel, de nem találták meg. Már kibocsátották a hivatalos körözvényt is. Rájuk kell akadni minden bizonnyal, mert már meg vannak bélyegeelve.

A szüret. Keszthely vidékén a szüret t. hó 3-án kezdetett s a hét végére be is fejeztetett. Azok a szőlősgazdák, kik nem sajnálták a fáradságot és csekély költséget a peronospora ellen kellő időben permetezték szőlőiket, meg lehetnek s meg is vannak elégedve a szürettel. A termés közép, de jó minőségű. Annál kétségbeejtőbb a nagy többség helyzete, kik a multon nem okultak s ez idén sem permetezték szőlőiket. Ezek kifejtellen, éretlen bogytó szüretteltek, melynek silány levétől gyéren telik a hordó.

Tűz. Nagy-Kanizsáról majdnem minden héten érkezik tudósítás tüzesetről. Szerencsére azonban az nagyobb mértéket, mivel rendszeren hamar észreveszszik, egy alkalommal sem ölthet. Okt. 5-én gelsei Gutman Vilmos kir. tanácsos tűzifarakára gyúladt ki, de csakhamar eloltották.

Borüzlet. Alig hogy megkezdődött Keszthely vidékén a szüret, már is megélenkült a borüzlet. A keszthelyi vasuti állomás egész pályaudvara üres hordókkal van tele, melyek messze vidékekről érkeztek, hogy jó keszthelyi borral megtöltsék mielőbb küldőikhez visszatérhessenek. Az új bort 17-18 kr-ért veszik literenként.

Bosszú műve. Bükön, a keszthelyi járásban t. hó 6-án egy földműves a másikat bosszúból mellbe lötte. A sérülés súlyos. Vizsgálat megindított.

A nők olvasmányának helyes megválasztása, a legnagyobb gondosságot igényel a családügyi és család-fők részéről. A jelenleg társadalmunkat elárasztó számtalan olvasmányok között jelentékeny szerepet játszanak az úgynevezett női lapok. Ezek között a legkiválóbb helyen áll; a „Képes Családi Lapok“ mit eléggé bizonyít azon körülmény, hogy a magyar női olvasóközönség egyetlen egy magyar lap körül nem tömörült annyira, mert a „Képes Családi Lapok“ körül, mely nemcsak kiállításánál fogva a legszebb, s mely nemcsak a legérdekesebb s lelket, szívet, nemesítő olvasmányokat nyújtja olvasóinak, hanem tájékoztatja mindenről, mintegy művelt magyar nőnek tudnia kell. Ilusztrációkat a legjelesebb művészek szolgáltatják. Előfizetői postájában az olvasók szellemi társalgó termet bírnak, mely közelebb hozza egymáshoz a távol levő ismerősöket s ismeretleneket. Női divatlapmelléklete nélkülözhetetvé teszi minden más divatlapot, szegény melléklete irodalmunk legismertebb érvétől erednek. A „Képes Családi Lapok“ at mi is legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ára egy évre 6 frt, tétévre 3 frt egy 1/4 évre 1 frt 50 kr.,

Tisztán kölesönös.
Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a
biztosítottak javára esik.

The Mutual

new-yorki életbiztosító társaság
alapított 1843.

826 millió frank

biztosítéki alapjával
a legnagyobb penzintézet
a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb
és legelőnyösebb módokat szerint.
Prospectussal és tüzesebb felvilágosítással szolgál

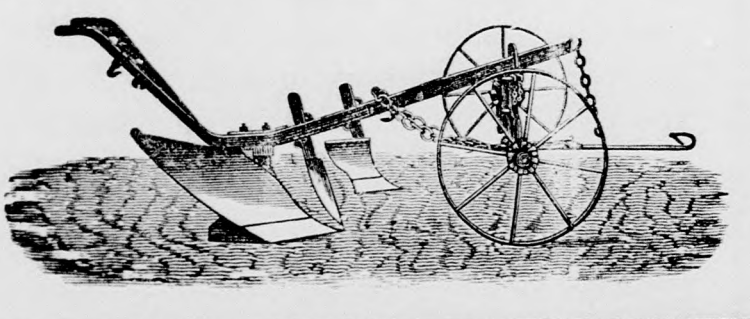
a vezérigazgatóság Magyarországon
és a szomszéd tartományok részére.

Budapest, Bécsi-utca 5. sz.

Főügynökség Zala-Egerszeg és vidékére Fenyvesi Miksánál Zala-Egerszegen.

Keil Alajos-féle
Padiózat-fénymáz
(Clasur)
Legkínálóbb mázó-szer padló számára. 1 nagy palaack ára 1 ft
35 kr. — 1 kis palaack ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
Legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára.
1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható.
Ján Ferenccsel, Zala-Egerszegen.

Weiser J. C.
gazdasági gépgyára N.-Kanizsán.
Bátorodik a t. gazdaközönségnek
figyelmét felhívni saját gyártmányú, leg-
kiválóbb anyagból készült

Sack-rendszerü
egyetemes acél ekéire,
melyek minden tekintetben legnagyobb
elismerésben részesülnek, miről számos
bizonyítvány tanuskodik.
Továbbá kéri tudomásul venni, hogy
új építkezések és megfelelő beruházások
által gyárát nagyobbította, és azt na-
gyobb terjedelmű vas és ércöntödével
berendezte.
Árjegyzékek bérmentve és ingyen.

Butorraktár.

A m. t. közönség előnyét véltük
azon körülmény által előmozdítani,
midőn egy kiváló, izlésteljes

rendeztünk be.
Pótolunk esetleg ez által egy léza-
got, melyet a n. é. vevőközönség eddig
nélkülözött.

Elvemk eléggé ismeretesek, sem-
hogy ezen új üzletágnál ezeket ujo-
nan ecsetelnünk kellene, s így csak
bátrak vagyunk szükség esetében minél
számosabb látogatásért esedezni.

Z.-Egerszeg, 1892. május hóban.

Kiváló tisztelettel

Heinrich W. és L.

Vakító fehérségű fogakat lehet kapni a világhírű

Dr. POPP-féle zamatos fogpaszta

rövid használata által.
A fogak természetes és műfogak jó karban tartatnak
és a fogtáplálék akadályoztatnak. Ára 35 kr
A legerősebb fodormenta-olajjal készül.

Anatherin fog- és száj-viz

Dr. POPP J. G. cs. és kir. udvari fogorvostól
Bécsben I. Bogner-gasse 2.

Egy nagy palaack 1 ft 40 kr., egy középnagyságú
1 ft, egy kis palaack 50 kr. Ereqlmenny biztosítatik
a használati utasítás pontos figyelembe vétele mellett.

Elismerések.

Hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvos Ana-
therin-szajvize házzammal mindenkor a legna-
gyobb sikerrel lön használva, ezennel igaz-
zolom.

Eszék. Malljevae Péter sk. alispán.

T. ur! Én már több év óta használom az ön
méltán híres Anatherin-szajvizét a legjobb
sikerrel, hanem az anvira utánoztatik, hogy
egyenesen önhez fordulok, hogy postautárvétel-
lel lekem 4 üveg Anatherin-szajvizet és két
skatulya fogport küldjön.

Dr. Michmetz Lajos, járásorvos Szendrőn.

Van szerencsém értesíteni, hogy Anatherin
szajvizet a legtöbb fog- és szajbajnál a leg-
jobb sikerrel alkalmazom és allandó hasz-
nálatra ajánlom.
Nagy-Miklós.

Dr. Fetter J.

E szerek haphatók: Zala-Egerszegen: Kaszter
Sándor és özv. Unger Domokos-né gyógyszerárában, Ján
Ferenc és Rosenthal L. kereskedésében. Keszthelyen:
Braun C. Szent-Grothón: Botty Peter, Sümegen:
Stamborszky L. Alsó-Lendván: Fuss T. gyógyszerárá-
rában. Ugy szinten Magyarország minden gyógyszerárá-
rában, gyógyszerészek és illatszerek kereskedésében.

Hamisításoktól óvakodjunk!

Óvszer a kolera ellen.

A legelső orvos szaktekintélyek, a kolera
járvány ellen mindenek előtt szükségesnek tart-
ják, hogy az ember gyomrának emésztő képes-
ségét rendes állapotában fenntartsa.

A rendes emésztést mi sem segíti elő oly
hathatósan mint a magas miniszterium által —
kiváló előnyénél fogva — az elsőrangú gyógy-
vizek közé sorolt „Széchenyi forrás“ élve-
zete. Ezen kiváló víz használata nem csak
hogy az egészséges gyomrot megtartja normális
állapotában, hanem az elromlott gyomorban az
emésztési processust ismét helyre állítja, mert
nagy mennyiségű sósav tartalmánál fogva — a
megromlott gyomor savat feltrissíti és a betegsé-
gek csiráját képező bacillusokat megöli.

Ennélfogva tehát mint hathatós gyógyszer
ajánlható a vasmegei „Széchenyi forrás“,
mely nagy mennyiségű Chloratrium tartalmánál
fogva messze felülmúlja a „Radeini“ és „Rad-
kersburgi“ stayerországi vizeket, mely utóbbit
a magyaros „Regedei“ elnevezés alatt igyekez-
nek hazánkba becsmpészni.

Általánosan elismert tény az, hogy a
Chloratrium szaporítja a gyomorsósav tartalmát,
mi által a betegség alapjául szolgáló bacillusok-
nak a megélhetését lehetetlenné teszi.

Hogy kolera járványos időben, a közön-
séges kutviz élvezetétől tartózkodni kell, azt
bővebben fejtegetni felesleges. De főképp tartó-
zkodni kell a szikviz élvezetétől, mely le nem
párolt vízből készítették és nagy mennyiségű
szabad szénsava által gyomor tágulást okoz.

Különösen figyelemre méltó, hogy a leg-
előkelőbb párisi orvosok a szikviz használatát
egészen elvetik s betegeknek annak élvezetét
teljesen eltiltják.

A magyarországi „Széchenyi forrás“ min-
den nevezetesebb kiállításán, — úgy a bel-
mint a külföldön a legmagasabb kitüntéseket
érte el, — nagy arany — és számtalan egyéb
érmekeket nyert, sőt a nemlétságu magy. kir.
miniszterium által az első rendű gyógyvizek
közé soroztatott és az 1892-iki magyar országos
balneológiai kongresszuson egy kiváló szaktekin-
tély által tartott felolvasásban is a legmelegeb-
ben ajánlatott.

Kapható Heinrich W. és L. cégnél és
Gombás István kereskedésében Zala-Egerszegen.

Arverési hirdetmény.

Alulírott mint megbízott, közhírré teszi, hogy Miszory
Karoly és Kutasy Zsuzsanna hagyatékához tartozó, a
zala-egerszegi 26. sz. tjkvben 1. hrsz. alatti

ház és beltelek

a Fehérképi utcában és a Csács Bozsok községi 198.
tjkv. 1. hrsz. alatti

pince és szőlő

az örökösök saját akaratából f. evi október hó 13-ik
napján d. e. 10 orakor a városházánál nyilvános árve-
résen eladatulni fognak. Az árverési feltételek alulírott
nál minden nap betekintheők.

Vöczköndy László
v. aljegyző.

A KOLERA.

A legutóbb beérkezett hírek — sajnos — semmi kétséget sem hagynak
fenn az iránt, hogy a kolera immár Nyugat Európában is terjeszkedik.
Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget e borzasztó
betegség tovább terjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a
hatóságoknak serényységét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és mely-
lyel az ismeretes óvszereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekín-
télyek állítása szerint

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobban ajánljuk

gróf Esterházy Géza saját gyártmányú cognac-

ját, mely francia mód szerint, idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül, tiszta
borból készül s melynek jóságát és tisztaságát az a körülmény is igazolja,
hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállitáson az aranyérmét
díszoklevéllel nyerte el s a többi kiállitásokon is, melyeken eddig részt
vett, mindenütt a legnagyobb kitüntésekben részesült.

Központi iroda: BUDAPEST, VI., Külső váczí-út 23. sz.